

Квіти з Петриківки

Зірка Мензатюк

— Тату, — попросила Катруся, — розкажи про щось чарівне. Але про таке, що ти його сам бачив.

— Добре, — мовив папа. — Чарівне мені справді траплялося.

І він розповів ось про що.

— Якось я їхав степом за Дніпром. А був той зимовий день, степ лежав порожній і безсніжний, у ньому становилось сумно й холодно. І раптом я в'їхав у село, повнісіньке квітів! Саме так: квіти цвіли серед зими точнісінько як улітку.

— Знаю! — вигукнула Маруся. — Зимою квіти ростуть в оранжереях. Тільки вони не чарівні.

— Атож, — погодився тато. — Квіти ростуть в оранжереях, але ці позацвітали на стінах та на тарелях, на шкатулках, на шовкових платочках, на дитячих колясках, на чайниках із чаєм. А було це у селі, що зветься Петриківка, і лежить воно у степу на півдні України.

— Знаю! — вигукнула Маруся. — Петриківка — біля Дніпропетровської області, а квіти — мальовані, вони називаються народним розписом.

— Правильно, — мовив папа.

— Але, тату, — допитувалася Катруся, — звідки взялися ті квіти на ім'я народний розпис? Самі виростили чи як?

— Вони також прийшли з давніх годин. Колись по всій Україні малювали на печах та стінах квіти, півнів, голубів. І в Петриківці малювали, бо то було село козацьке, у ньому жили горді та гарні люди. І любили вони також усі гарне.

Краси тоді робили з лущиння цибулі, з буряку, чорної шовковиці, навіть з бур'яну. Малювала шкірна пані, а найкраще — Тетяна Пата.

Згодом тут збудували фабрику, і відтоді петриківці малюють свої квіти для всієї України... Та це ще не все. Професійні художники навчатимуться у народному розписі малювати по-українськи. Бо троянда чи калина скрізь ростуть однакові, але так, як у Петриківці, їх не малюють більше ніде у світі.

— У Петриківці малюють усе, що гарне, — розповідав тато далі. — А гарне все, на що не глянь. Отож на малюнках — квіти з саду та міста: чорнобривці, мальви, астри, соняхи, бо їх багато біля степу. А ще — дивовижна квітка кучерявка, яка росте у казках. А ще виноград, полунички та неодмінно — калина. Малюють дрібненьке листя та траву — їх називають "папороть". Малюють зозуль і півнів серед квітів, а часом і козаків з дівчатами, і коників, і воликів, і все...

Петриківці мають свої малярські таємниці. У фарбу вони додають курячий жовток. Калину малюють просто пальцем. У хід ідуть і дерев'яний кінчик кисточки, і зрізана рогозина — щоб наводити прожилки на листі. А кисти не купують у крамниці, а роблять їх самі з котячої шерсті. Через те кажуть, ніби у Петриківці всі коти безхвості. Але це

неправда. Я сам бачив, що вони з хвостами, а від голови тримають трохи вище, бо навіть вони пишаються чудовими петриківськими квітами!